

מז התלמוד
 סדר מועד,
 מסכת שקלים, דף כ"א

אמר ליה ר' זריקא: בגין דהוה שאיל לך את בעיט ביה? אמר ליה בגין דלא הוות דעתי בי.

בגין - בגלל
 באש - התרגז, היה רע בעיניו

הסבר: רב ביבי הגיב בכעס ובקוצר רוח לתלמיד ששאל אותו שאלה. שאל אותו ר' זריקא מדוע הוא מגיב כך, ורב ביבי הסביר לו שזה בגלל שהוא טרוד בשל חוסר פרנסה, ולכן לא הייתה לו סבלנות.

על המפה

שכונות רמת אשכול ומעלות דפנה בירושלים

רמת אשכול ומעלות דפנה הן שתי שכונות סמוכות בצפון ירושלים. רמת אשכול בנויה על המורדות הצפוניים של גבעת התחמושת, ואילו מעלות דפנה על המורד המערבי של הגבעה. רמת אשכול נבנתה בשנת 1968, והייתה השכונה היהודית הראשונה שנבנתה ביהודה ושומרון אחרי מלחמת ששת הימים. היא תוכננה בסגנון אדריכלי ייחודי ומתקדם, שמשך אליה תושבים רבים והועתק אחר כך לשכונות נוספות. מעלות דפנה הוקמה בשנת 1971 כחלק מיצירת רצף התיישבות יהודי בין ירושלים המערבית להר הצופים, ונקראה על שם צמחי הדפנה הגדלים בה.

שכונת רמת אשכול (Wikipedia, יהודה 01)

סדר מועד | מסכת שקלים דף כ"א - מסכת יומא ו' פרשת תזריע - מצורע | כ"ט בניסן - ה' באייר (17-11 לאפריל)

יום הזיכרון ויום העצמאות

דף כ"א: התרומה והפרוכת שבבית המקדש

כְּשֵׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קֵיץ, הָיוּ רוֹב הַאֲנָשִׁים טְהוֹרִים, וְהֵם נִזְהָרוּ מְאֹד שֶׁלֹּא לָגַעַת בְּטַמְאִים - כִּי לְטַמֵּא אֶסוּר לְנִגּוֹעַ בְּתְרוּמָה, וְהָיָה אֶסוּר לוֹ לְהִקְרִיב קוֹרְבָן. הַמִּשְׁנָה אוֹמֵרֵת, שְׂכָדֵי שֶׁהִטְמִיאוּ לֹא יִטְמְאוּ אֶת הַטְּהוֹרִים, הָיוּ הַטְּמִיאוּ הוֹלְכִים בְּרַחֹב בְּצַד אֶחָד, וְהַטְּהוֹרִים בְּצַד הָאֲחֵר, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִגַּע בְּטַעוֹת אֶחָד הַטְּמִיאוּ בְּטְהוֹרִים. הַפְּרוּכַת שֶׁבְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ: בְּדָף זֶה לּוֹמְדִים גַּם עַל הַפְּרוּכַת שֶׁהָיְתָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. הָיְתָה זֹאת פְּרוּכַת כְּבִדָּה כָּל כֶּהֱ, עַד שֶׁאָמְרוּ, שֶׁצְּרִיךְ שְׁלוֹשׁ מְאוֹת כֶּהֱנִים כְּדֵי לְשַׂאת אוֹתָהּ. הַפְּרוּכַת הָיְתָה עֲבָה מְאֹד, וְהַגּוֹבָה שֶׁלָּהּ הָיָה בְּעֶרְךָ בְּגוֹבָה שֶׁל בְּנָיו בֵּן שְׁמוֹנֶה קוֹמוֹת.

דף כ"ב: "מחצית השקל"

בְּדָף זֶה, שֶׁהוּא הַדָּף הָאֲחֵרוֹן שֶׁל מִסְכַּת שְׁקָלִים, לּוֹמְדִים, שֶׁאַחֲרֵי שֵׁבִית הַמִּקְדָּשׁ חָרַב, אֵין מִצְוָה לְתֵת מִחְצִית הַשְּׁקָל. וְאִם בְּכָל זֹאת יְהוּדֵי אוֹמְרֵי, "אֲנִי אוֹהֵב כָּל כֶּהֱ לְקַיֵּם מִצְוֹת... אֲנִי רוֹצֵה לְקַחֵת כֶּסֶף וּלְהַגִּיד "זֶה עֵבֹר מִצְוֹת מִחְצִית הַשְּׁקָל", אִךְ עַל פִּי כֵן זֶה יְהִי אֶסוּר לוֹ. מִדּוּעַ? כִּי חֻכְמִים אָמְרוּ, שֶׁאִם יַעֲשֶׂה זֹאת, עֲלוּלָה לְהִיֹּת תִּקְלָה חֲמוּרָה בְּיוֹתֵר. מִפְּנֵי שֶׁ"מִחְצִית הַשְּׁקָל" הוּא כֶּסֶף קָדוֹשׁ שֶׁל הַקֹּדֶשׁ, וְאֶסוּר לְהַנּוֹת מִמֶּנּוּ כָּלֵל. וּמֵאַחַר שֶׁהַכֶּסֶף הַזֶּה יִשְׁאָר אֲצִלוֹ בְּבֵיתוֹ, הוּא עוֹד עֲלוּל יוֹם אֶחָד לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ וּלְעֵבֹר עַל אִשּׁוּר חֲמוּר, כִּי אֶסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֶסֶף שֶׁל הַקֹּדֶשׁ.

דף ב': הלכות יום הכיפורים

בְּמִסְכַּת יוֹמָא לּוֹמְדִים אֶת הַלְּכוֹת יוֹם הַכִּיפּוּרִים, בּוֹ מִתְעַנִּים וּמִתְפַּלְלִים וְחוֹזְרִים בְּתַשׁוּבָה. בְּזִמְנֵן שֵׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קֵיץ, הִקְרִיבוּ בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים קוֹרְבָנוֹת מִיּוֹחָדִים לְכַפֵּרָה עַל עַם יִשְׂרָאֵל. בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים, גַּם הָיָה הַכּוֹהֵן הַגָּדוֹל נֹכֵס לְקוֹדֶשׁ הַקּוֹדֶשִׁים, בּוֹ בָּחַר הַקֹּבֵ"ה לְהִשְׁרוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה. יָמִים אֲחָדִים לְפָנֵי יוֹם הַכִּיפּוּרִים, הָיָה הַכּוֹהֵן הַגָּדוֹל מִתְכַּוֵּן לְיוֹם הַקֹּדֶשׁ וְלוֹמֵד אֶת הַהֲלָכוֹת הַמִּיּוֹחָדוֹת שֶׁל יוֹם הַכִּיפּוּרִים. בְּמִשְׁנָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל מִסְכַּת יוֹמָא לּוֹמְדִים, שֶׁשְׂבַע יָמִים לְפָנֵי יוֹם הַכִּיפּוּרִים, הָיָה הַכּוֹהֵן הַגָּדוֹל עוֹזֵב אֶת בֵּיתוֹ, וְעוֹבֵר לְגוֹר בְּחֵדֵר מִיּוֹחָד שֶׁהוּכָן עֵבֹרוֹ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כְּדֵי לְהִתְכַּוֵּן לְמִתְקִיד הַקֹּדֶשׁ וְהַגָּדוֹל - לְכַפֵּר עַל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל.

★ | מן ההסטוריה

איתן נאוה הי"ד

איתן נאוה הי"ד נולד במושב מולדת בשנת תש"ד (1944) להוריו שעסקו בחקלאות. הוא למד במושב, התגייס לצנחנים, ולאחר השירות התחתן ונולד לו בן. ביום שני של מלחמת ששת הימים לחם איתן עם חבריו בקרב בגבעת התחמושת, שם גילה אומץ לב ונהרג תוך חיפוי על חבריו שנלחמו בתעלות הקשר. על מעשהו הזה קיבל איתן את עיטור הגבורה. בנימוק לעיטור נכתב: "ביום ה-6 ביוני 1967 בירושלים, בקרב על גבעת התחמושת, כאשר הכוח נתקל בהתנגדות קשה והתקדמותו נעצרה, יצא טור' איתן נאוה ז"ל מהתעלה וחיפה מהשטח החשוף על הכוח. על ידי כך איפשר לכוח שבתעלה להמשיך בהתקדמותו. הוא רץ חשוף, כשהוא מלווה ומחפה על התקדמות הכוח בתעלה, עד שנפגע בכדור אויב ונהרג". איתן נקבר בחלק הצבאית בהר הרצל בירושלים.

קברי מרדכי פרידמן ואיתן נאוה בחלקת חללי מלחמת ששת הימים בהר הרצל (Wikipedia, יאיר צפורי)

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

כמה משפחות תכננו לעשות ביחד "על האש" חגיגי וגדול עם אוכל ומוזיקה לכבוד יום העצמאות.

כאשר החלו לבדוק מתי לקיים את האירוע הזה התעורר ויכוח בין אלו שרצו לעשות את האירוע מיד במוצאי יום הזיכרון עם כניסת יום העצמאות, לבין אלו שרצו לעשות אותו רק למחרת, בצהרי יום העצמאות. הוויכוח היה סוער.

מצד שני:

חלק מהאנשים טענו שהמעבר הזה בין יום הזיכרון ליום העצמאות הוא חד מדי, ואולי יש בין החברים גם כמה משפחות שכולות שזה קשה להם מדי או יפגע בהם, ולכן למרות שאכן כבר לא יום הזיכרון עדיין המצב רגיש ועדיף לדחות את האירוע ליום העצמאות בצהריים.

מצד אחד:

חלק מהאנשים שרצו לעשות את האירוע מיד לאחר יום הזיכרון טענו שיום הזיכרון כבר נגמר והתחיל יום העצמאות, הגיע הזמן לשמוח, ולכן אין שום מניעה או סיבה למה לא לעשות את האירוע כבר בערב.

...ואיך? ע'תכס'?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתפללתם עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

ירושלים של זהב

"ירושלים של זהב" הוא כינויו של תכשיט מתקופת המשנה, שהיה מעין כתר זהב בצורת העיר ירושלים. מסופר שרבי עקיבא, שחי בעוני עם אשתו רחל לאחר נישואיהם, היה מוציא כל בוקר את גבעולי הקש משערה, והבטיח לה שאם יתעשר יקנה לה תכשיט ירושלים של זהב - ואכן כך עשה. בשנת 1967 כתבה והלחינה נעמי שמר את השיר "ירושלים של זהב", שנקרא על שם אותו התכשיט, ומתאר את הגעגועים לירושלים הכבושה. לאחר מלחמת הימים, שפרצה זמן קצר אחרי פרסום השיר, הפך השיר להמנון הלא רשמי של המלחמה.

מי אני?

- עד מלחמת ששת הימים שימשתי כמוצב ירדני באזור צפון ירושלים.
- אני נמצאת על גבעה בגובה 797 מטר מעל פני הים, בסמוך להר הצופים.
- את שמי קיבלתי מכיוון שהבריטים השתמשו בי לאחסון תחמושת מבית הספר לשוטרים.
- נכבשתי בלילה שבין ה-5 ל-6 ביוני 1967.
- שכונות רמות אשכול ומעלות דפנה הוקמו על ידי לאחר המלחמה, וכן בסמוך אלי נמצא המטה הארצי של משטרת ישראל.

מְשֻׁמָּט מְשֻׁמָּט

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

1. מה האירוע המצויר כאן?
2. מתי הוא התרחש?
3. מהו המבנה בצד שמאל של הציור?
4. מי קיבל את עיטור הגבורה על חלקו באירוע הזה?

יִשְׂרָאֵל לְעָמָּהּ
 יִשְׂרָאֵל לְעָמָּהּ לְעָמָּהּ לְעָמָּהּ
 יִשְׂרָאֵל לְעָמָּהּ לְעָמָּהּ לְעָמָּהּ
 יִשְׂרָאֵל לְעָמָּהּ לְעָמָּהּ לְעָמָּהּ

יִשְׂרָאֵל לְעָמָּהּ לְעָמָּהּ לְעָמָּהּ

מי אני?

1. אני נקראת על שם שישה ימים בין כ"ו באייר ל-ב' בחשוון תשכ"ז (10-5 ביוני 1967).
2. בימים הללו לחם צה"ל בשלוש צבאות ערב: מצרים, סוריה וירדן.
3. כבר בשעות הראשונות הושמד חלק גדול מחיל האוויר המצרי.
4. במהלך הימים הללו נכבשו ושוחררו ירושלים, רמת הגולן, חצי האי סיני, ויהודה ושומרון.
5. במהלך ששת הימים הללו נהרגו בקרבות 779 חיילים, 2,593 נפצעו, ו-15 חיילים נפלו בשבי.

5780
ה'תש"פ

2019
שנת סיום הש"ס
ללומדי הדף היומי

5778
ה'תשע"ח

2017
70 שנה
למדינה

5727
ה'תשכ"ז

1969
הרב
אריה לוזין

5708
ה'תש"ח

1948
הקמת
המדינה

5707
ה'תש"ז

1947
מלחמת
העצמאות

5699
ה'תרצ"ט

1939
שואה

5657
ה'תרל"ז

1897
הרצל

5323
ה'רמ"ג

1500
רבי יוסף
קארו

5260
ה'ת"ס

1500
העת
החדשה

5258
ה'תרנ"ח

1492
גירוש ספרד

4900
ה'רמ"ב

הרמב"ם

4800
ה'ר"ל

רש"י

4650
ה'תקנ"ה

רבי סעדיה
גאון

4260
ה'תקכ"ז

510
ימי הביניים
תקופת הראשונים

